

greppa näringen

Gödslings- rekommendationer till vall 2018

Pernilla Kvarmo

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Planera gödslingen - rätt mängd på rätt plats

Rekommendationer
för gödsling och kalkning
2018

Jordbruksinformation 4 - 2017

Foto: Mårten Svensson

- › Ta hänsyn till:
  - › Skördenivå
  - › Antal skördar
  - › Mängd baljväxter i vallen
  - › Markens kväveleverans
  - › Kostnad för kväve och värde på vallfoder
  - › Vilket djurslag som ska äta vallfodret

Foto: Mårten Svensson

greppa näringen

Antagna kostnader

- › **Kostnad för vall**
Femårsmedel 2012-2016
  - › Vall på rot 3 skördar
0,70 kr/ kg ts
  - › Relaterat till spannmålspris
  - › Skördekostnader inte med -
stor variation

***Hur kan vi värdera
vallen rättvist?***

- › **Växtnäring**
Femårsmedel 2011-2015
  - › Kväve 10 kr
  - › Fosfor 21 kr
  - › Kalium 8 kr

Rekommendationer
för gödsling och kalkning
2018

Jordbruksinformation 4 – 2017

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Kväverekommendationerna utgår från tre skördar men...

**Två skördar =
150 kg kväve för 7 ton ts**

	Bärgad skörd (ton ts/ha)						
Typ av vall och antal skördar	6	7	8	9	10	11	12
Tre skördar	 Gräsvall ±1 ton ts = ±20 kg kväve						
Gräsvall		160	180	200	220	240	
Blandvall, 10 % klöver		145	160	180	200	215	
Blandvall, 20 % klöver		120	135	150	165	180	
Blandvall, 40 % klöver		70	80	90	100	110	

**Fyra skördar =
tre skördar + 50 kg N per ton ts**

	Bärgad skörd (ton ts/ha)						
Typ av vall och antal skördar	6	7	8	9	10	11	12
Två skördar	Rekommendationer 2018						
Gräsvall	130 0	150 0	170 0	190 0			
Blandvall, 10 % klöver	115 0	135 0	155 0	170 0	Två skördar ingen ändring		
Blandvall, 20 % klöver	90 0	105 0	120 0	135 0			
Blandvall, 40 % klöver	40 0	45 0	50 0	55 0			
Tre skördar							
Gräsvall		160 -20	180 -20	200 -20	220 -20	240 -20	
Blandvall, 10 % klöver		145 -15	160 -20	180 -15	200 -15	215 -20	
Blandvall, 20 % klöver		120 -15	135 -15	150 -15	165 -15	180 -15	
Blandvall, 40 % klöver		70 -5	80 0	90 0	100 -5	110 -5	
Fyra skördar							
Gräsvall		210 -20	230 -20	250 -20	270 -20	290 -20	310 -20
Blandvall, 10 % klöver		190 -15	205 -20	225 -15	245 -15	260 -20	280 -15
Blandvall, 20 % klöver		160 -10	175 -10	190 -10	205 -10	220 -10	235 -10
Blandvall, 40 % klöver		95 0	105 -5	115 -5	120 -5	130 -5	140 -5

	Bärgad skörd (ton ts/ha)						
Typ av vall och antal skördar	6	7	8	9	10	11	12
Två skördar	Rekommendationer 2018						
Gräsvall	130 0	150 0	170 0	190 0			
Blandvall, 10 % klöver	115 0	135 0	155 0	170 0	Två skördar ingen ändring		
Blandvall, 20 % klöver	90 0	105 0	120 0	135 0			
Blandvall, 40 % klöver	40 0	45 0	50 0	55 0			
Tre skördar							
Gräsvall		160 -20	180 -20	200 -20	220 -20	240 -20	
Blandvall, 10 % klöver		145 -15	160 -20	180 -15	200 -15	215 -20	
Blandvall, 20 % klöver		120 -15	135 -15	150 -15	165 -15	180 -15	
Blandvall, 40 % klöver		70 -5	80 0	90 0	100 -5	110 -5	
Fyra skördar							
Gräsvall		210 -20	230 -20	250 -20	270 -20	290 -20	310 -20
Blandvall, 10 % klöver		190 -15	205 -20	225 -15	245 -15	260 -20	280 -15
Blandvall, 20 % klöver		160 -10	175 -10	190 -10	205 -10	220 -10	235 -10
Blandvall, 40 % klöver		95 0	105 -5	115 -5	120 -5	130 -5	140 -5

greppa näringen

Bakgrund ändring vall 2017

- › Bodil Frankow-Lindberg (SLU) har jämfört nyare och äldre försök
- › Sju nyare serier – kväve till gräs- och blandvallar med röd/vitklöver
  - › Treskördesystem och tidig förstaskörd
  - › Ogödslade led saknas i vissa serier
  - › Flera har inte uppnått maximal ts-skörd
- › Resultaten är uppdelade i:
  - › Gräs - traditionella arter (timotej, ängssvingel)
  - › Gräs – rörsvingelhybrider
  - › Ingen eller lite klöver
  - › Medelhög klöverhalt
  - › Hög klöverhalt
- › Få försök, stor spridning
- › Mycket höga skördar, 11-14 ton ts
- › Högre respons i gräsvallarna jämfört med i äldre försök

greppa näringen

Forts. bakgrund ändring vall 2017

- › Utgår från Bodil Frankow-Lindbergs sammanställning för gräsvallar
- › Resultatet blir att
  - › Vi har räknat ned skörd vid optimum med 15%
  - › Olika gräsarter får samma rekommenderade kvävegiva vid samma skörd
  - › Vi räknar om kvävegivan för olika klöverhalt vid 10, 20, 40% klöver
- › 2017 höjdes rekommendationerna vid höga skördenivåer och tre men främst fyra skördar
- › 2018 minskar rekommendationen något jämfört med 2017 beroende på att vi räknar med ett högre kvävepris

Justera gödslingen efter klöverhalt

Tabell 16. Justering av kvävegivan till blandvall vid olika mål för klöverhalt jämfört med gräsvall. Gräsvall = 100 %.

Önskad klöverhalt	Antal skördar	Kvävegödsling till blandvall i procent av kvävegödsling till gräsvall						
		<10%	10%	20%	30%	40%	50%	>50%
Relativ kvävegiva	2	100%	90%	70%	50%	30%	0%	0%
	3 eller 4	100%	90%	75%	60%	45%	30%	0%

- › Bedöm klöverandelen på våren
- › Erfarenhet och praktisk kunskap
- › Klövern bidrar till råproteinhalten redan vid låga andelar
- › Minska kvävegivan för att gynna baljväxterna, särskilt till sista skörden

Rödklöverblomman är en vacker syn i närbild. Foto: Therese Olsson

Fördela givorna till delskördarna i blandvall

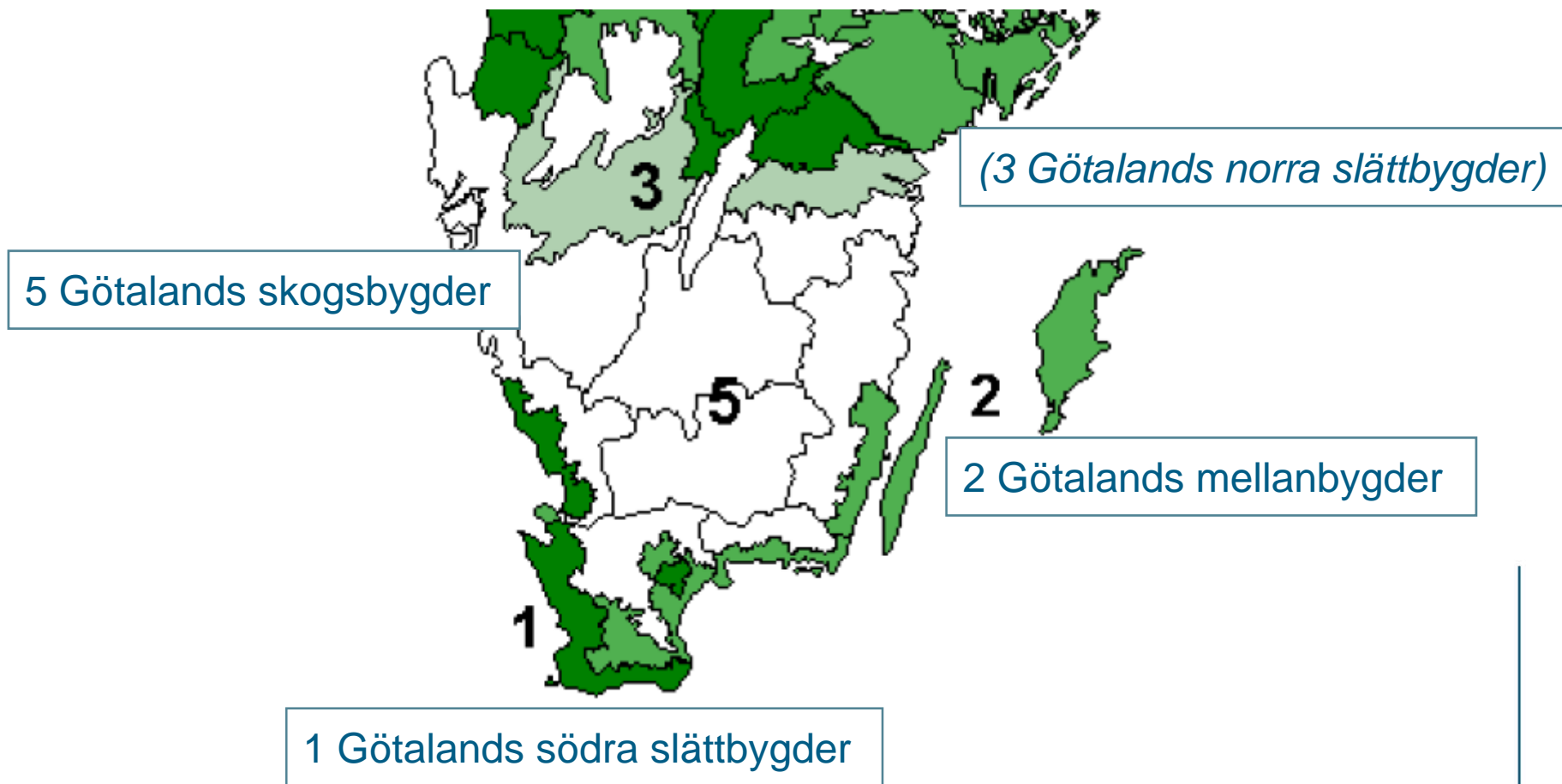
greppa näringen

Andel av kvävet till respektive delskörd	Totalgiva kg N/ha	Skörd 1	Skörd 2	Skörd 3	Skörd 4
Två skördar		60%	40%		
8 ton ts, 20% klöver	120	70 kg	50 kg		
Tre skördar		40-50%	35%	15-25%	
8 ton ts, 20% klöver	135	55-70 kg	45 kg	20-35 kg	
Fyra skördar		30-40%	25-30%	20-25%	10-20%
8 ton ts, 20% klöver	175	55-70 kg	45-55 kg	35-45 kg	20-35 kg

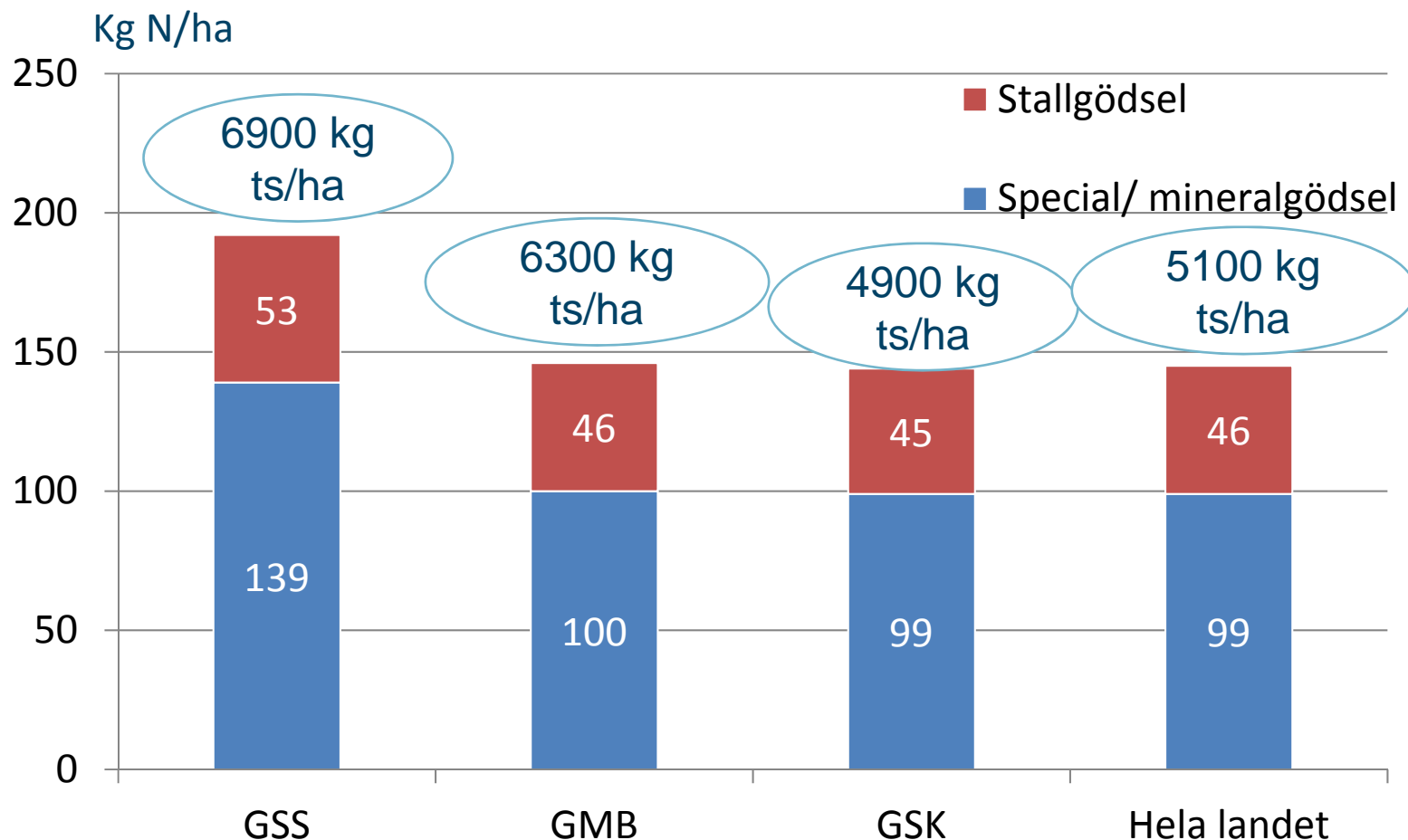
- › Fördela givorna utifrån antal skördar
- › Vi ger olika förslag beroende på om det är gräs eller blandvall
- › Sänk gödslingen och uteslut ev. kväve till sistaskörd i baljväxtvallar

Hur står sig gödslingen jämfört med rekommendationerna?

Odlingsområden i södra Sverige

Slåttervall - gödsling och skörd 2016

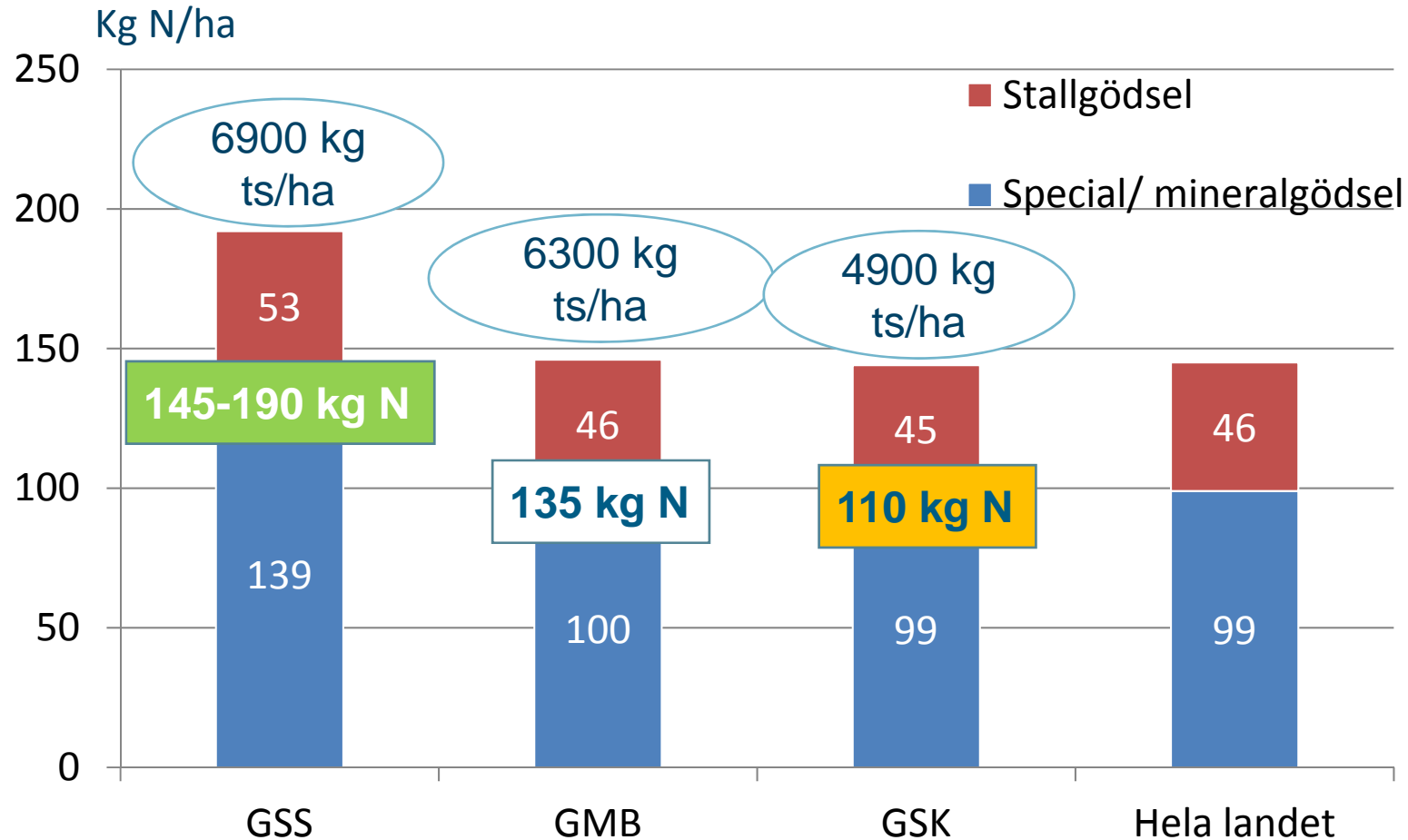

- › Gödsling av konventionell slåttervall med **växttillgängligt kväve**
- › Totalskörd för konventionell slåttervall

greppa näringen

Gödsling jämfört med rekommendation?

- › Gödsling av konventionell slåttervall med **växttillgängligt kväve**
- › Totalskörd för konventionell slåttervall

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

Källa: SCB Gödselmedel i jordbruket 2015/16 MI 30 SM 1702 och JO 16 SM 1701

Vad kan vi mäta med sensorer och satelliter i vallen?

CropSAT ?

Fyll i önskad giva

Nu kan du se variationerna i dina fält. Siffrorna nedan visar vegetationsindexet i fem olika intervall. Skriv i önskad kvävegiva i kg/ha för respektive intervall.

0.47	15
0.57	30
0.67	40
0.77	30
0.87	15

Mer info Föregående Nästa

Om CropSAT

Mäta markens kväveleverans i vall? Inte än...

Vallodling - mycket mer än kväve

Insådd- arter, konkurrens

Skörd, tidpunkt, körskador, gödsling

Bekämpningsskada lusern

Foto ovan: Grovfoderverktyget, Linda af Geijersstam

Sådjup, insåningsgröda

greppa näringen

- › Kväverekommendationerna sänkta vid tre och fyra skördar
- › Nyare gräsarter som rörsvingelhybrider har hög avkastningspotential och svarar bra på kväve
- › Gödsla vall med klöver mindre, särskilt vid överskott på mark
- › Behövs fler försök främst med klöver/gräsvall
- › Vi uppdaterar rekommendationerna när vi har mera underlag

Sammanfattning

Foto: Mårten Svensson

greppa näringen

Tack!

Pernilla Kvarmo

Tel. 036-158511

Pernilla.kvarmo@jordbruksverket.se

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

	Bärgad skörd (ton ts/ha)						
Typ av vall och antal skördar	6	7	8	9	10	11	12
Två skördar	Rekommendationer 2017						
Gräsvall	130 +15	150 +15	170 +15	190 +15			
Blandvall, 10 % klöver	115 +10	135 +10	155 +15	170 +10			
Blandvall, 20 % klöver	90 +10	105 +10	120 +10	135 +10			
Blandvall, 40 % klöver	40 +5	45 +5	50 +10	55 0			
Tre skördar							
Gräsvall		180 0	200 -5	220 0	240 +5	260 +10	
Blandvall, 10 % klöver		160 0	180 -5	195 0	215 +5	235 +10	
Blandvall, 20 % klöver		135 0	150 0	165 0	180 +5	190 +10	
Blandvall, 40 % klöver		80 0	90 0	100 0	110 +5	115 +5	
Fyra skördar							
Gräsvall		230 +10	250 +5	270 +10	290 +15	310 +20	330 +25
Blandvall, 10 % klöver		205 +20	225 +5	240 +10	260 +15	280 +20	295 +20
Blandvall, 20 % klöver		170 +5	185 +5	200 +5	215 +10	230 +15	245 +20
Blandvall, 40 % klöver		105 +5	110 0	120 +5	130 +5	140 +10	150 +15